

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Νεο-Μαρτυρολόγιο

Ἡ Ἁγία Νεομάρτυς Λυγερή, ἡ Χιοπολίτης*

† 6η Σεπτεμβρίου 1822

Ἀνάμεσα στὴν πληθώρα τῶν ἡρωϊκῶν Νεομαρτύρων μας ὑπάρχουν καὶ πολλὲς Χριστιανὲς κόρες, οἱ ὁποῖες ἀντάλλαξαν μὲ τὴν ζωὴ τους τὴν ὁμολογία τους στὸν Χριστὸ καὶ διεφύλαξαν τὴν τιμὴ τους ἀπὸ τοὺς αἰσχροὺς καὶ ἀλλόθρησκους τυράννους.

Μία ἀπὸ αὐτὲς εἶναι καὶ ἡ ἁγία καὶ ἐνδοξος Νεομάρτυς Λυγερὴ ἡ Χιοπολίτης.

Γεννήθηκε περὶ τὸ 1804 στὸ χωριὸ Ἀνάβατο τοῦ μαρτυρικοῦ νησιοῦ τῆς Χίου, ἡ ὁποία δοκίμασε τὸ πλεόν σκληρὸ πρόσωπο τῆς τουρκικῆς δουλείας. **Οἱ** γονεῖς της ἦσαν ἀπλοϊκοὶ νησιῶτες, οἱ ὁποῖοι ὅμως εἶχαν ἀκλόνητη πίστι στὸν Θεό, ἡ ὁποία τους ἐνίσχυε νὰ συνεχίζουν τὴν πικρὴ ζωὴ τῆς δουλείας, νὰ ὑπομένουν τοὺς ἐξευτελισμούς, τὶς ἀγγαρεῖες, τὴν βαρεῖα φορολογία καὶ τὸν ὑποβιβασμὸ τους στὴν κατηγορία τῶν κτηνῶν. **Ὡς** «ἄπιστοι», σύμφωνα μὲ τὸ Κοράνιο καὶ τὶς ἰσλαμικὲς παραδόσεις, ἡ ζωὴ τους εἶχε μικρὴ ἀξία γιὰ τοὺς μουσουλμάνους κατακτητὲς καὶ τυράννους.

Μία ἀπὸ τὶς μεγάλες χαρὲς τους ἦταν ἡ χαριτωμένη κορούλα τους Λυγερή, ἓνα πραγματικὰ θεόσταλτο δῶρο στὴν ζωὴ τους. **Τὴν** ἀνέθρεψαν μὲ παιδεία καὶ νουθεσία Κυρίου. **Μὲ** τὴν ἀπλοϊκὴ, ἀλλὰ βαθειὰ πίστι τους στὸν Θεό, στάλαξαν στὴν ἀγνή ψυχὴ της τὴν πίστι στὸν ἀληθινὸ Τριαδικὸ Θεὸ καὶ μὲ τὸ παράδειγμά τους τῆς ἐδίδαξαν τὴν ἀρετὴ, τὴν σεμνότητα, τὴν τιμιότητα καὶ τὴν ἀγνότητα.

τα. **Μ**εγάλωσε και ἔγινε μιὰ ἄρτια προσωπικότητα, μὲ πνευματικὰ χαρίσματα καὶ σπάνιο σωματικὸ κάλλος. **Οἱ** χωριανοὶ τῆς τὴν ἀγαποῦσαν, τὴν τιμοῦσαν καὶ τὴν ἐθαύμαζαν.

* * *

Στὰ 1822, ὠρίσθηκε στὴν Χίο ἀπὸ τὴν Ὑψηλὴ Πύλῃ (ὀθωμανικὴ διοίκηση) ἓνας σκληρός, ἀπάνθρωπος καὶ φιλήδονος πασᾶς. **Ἡ** πλειοψηφία τῶν τούρκων ἀξιωματούχων θεωροῦσαν τοὺς ὑπόδουλους Χριστιανοὺς ὡς κτῆμα τους καὶ ἀντικείμενα ἐκμεταλλεύσεώς τους, τοὺς ἄνδρες ὡς ὑποζύγια, νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ τοὺς φορολογοῦν καὶ τὶς γυναῖκες νὰ τὶς χρησιμοποιοῦν, τὶς μὲν ὁμορφες καὶ νεαρὲς γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τῶν κτηνωδῶν ὀρεξέων τους, τὶς δὲ ἄσχημες καὶ προχωρημένης ἡλικίας γιὰ ὑπηρέτριες τῶν σπιτιῶν τους. **Ὅ**ποια γυναῖκα τοὺς ἄρесе, χωρὶς νὰ ρωτήσουν τὴν ἴδια, ἢ τοὺς οἰκεῖους τῆς, τὴν ἄρπαζαν καὶ τὴν ἐκλείναν στὰ σκοτεινὰ καὶ ἀμαρτωλὰ χαρέμια τους.

Ὁ ἀκόλαστος αὐτὸς πασᾶς, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς περιοδεῖες του στὸ νησί, ἔτυχε νὰ ἰδῇ τὴν δεκαοχτάχρονη τότε Λυγερή. **Ἡ** ὁμορφιά τῆς καὶ τὸ ἀρχοντικὸ τῆς παράστημα τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι καὶ τὴν ἐπιθύμησε ἐρωτικά. **Ἐ**δωσε ἐντολὴ νὰ τὴν ὀδηγήσουν ἐνώπιόν του καὶ μὲ παρακάλια καὶ ταξίματα τῆς ζήτησε νὰ ἐνδώσῃ στὶς ἀμαρτωλές του ἑξεις. **Τῆς** ἔταξε πλούτη, δόξα, τιμὲς καὶ δύναμι, ἂν ᾔθελε νὰ τὴν πάρῃ στὸ σαράϊ του, νὰ τὴν κάμῃ ἐρωμένη του. **Ἀ**λλὰ ἐκείνη, χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῇ καθόλου, ἀπέρριψε τὶς ἀνήθικες προτάσεις του. **Μ**άλιστα σήκωσε τὸ κεφάλι τῆς πρὸς τὸν οὐρανό, στὸ Νυμφίό τῆς ψυχῆς τῆς, πρὸς τὸν Ὅποιον προσεύχονταν μυστικά, γιὰ νὰ τὴν ἐνδυναμώσῃ καὶ νὰ μὴ πέσῃ θῦμα τῶν δολωμάτων τοῦ πασᾶ. **Ἀ**ναλογιζόταν τὰ οὐράνια ἀγαθὰ, τὰ ἀφθαρτα καὶ αἰώνια, ἀσύγκριτα ἀνώτερα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ τῆς ἔταξε ὁ ἀκόλαστος μουσουλμᾶνος ἀξιωματοῦχος. **Σ**κεφτόταν τὴν ἀτέρμονη Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἢ ὁποία δὲν ἔχει καμμία ὁμοιότητα μὲ τὴν σαθρὴ καὶ τυραννικὴ βασιλεία τῶν τυράννων ἀλλοθρήσκων Ὀθωμανῶν.

Ὁ πασᾶς προσπάθησε νὰ συγκρατήσῃ τὸ θυμὸ του, ἐλπίζων ὅτι μὲ τὸν καιρὸ θὰ τὴν ἔπειθε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἀμαρτωλή του ἐπιθυμία. **Ἐ**στελνε συχνὰ ἀνθρώπους του στὸ χωριό τῆς, νὰ τὴν παρακαλέσουν καὶ νὰ τὴν παροτρύνουν νὰ δεχθῇ τὶς προτάσεις του. **Ὅ**σο περνοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο ἠῤῥανε τὸ ἀμαρτωλό του πάθος γιὰ τὴν Χριστιανὴ νεάνιδα. **Ἀ**λλὰ ἐκείνη ἔμεινε ἀμετάπειστη.

* * *

Στὶς 6 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1822, οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ εἶχαν πανηγύρι: ἐώρταζαν τὴν Μνήμη τοῦ ἐν «Χῶναις θαύματος»

τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ Ταξιάρχης τῶν Οὐρανίων Δυνάμεων ἔσωσε θαυματουργικὰ τὸν Ναό του στὴν Μικρὰ Ἀσία. **Αὐτὴ** τὴν ἡμέρα διάλεξε ὁ ἀκόλαστος πασᾶς νὰ ἀρπάξῃ τὴν Λυγερή. **Ἔ**στειλε ἓνα ἀπόσπασμα στρατιωτῶν, γιὰ νὰ τὴν συλλάβουν, τὴν ὥρα κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ χωριανοὶ τῆς διασκέδαζαν, χαίρονταν καὶ χόρευαν ἀμέριμνοι. **Οἱ** χωριανοί, ὅταν εἶδαν τοὺς τούρκους στρατιῶτες, ἀναστατώθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ τρέχουν νὰ σωθοῦν. **Μ**όνο ἡ Λυγερὴ ἔμεινε ἀτρόμητη στὴν θέσι της. **Τ**ῆς ζήτησαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ μὲ τὴν θέλησί της καὶ ὅταν αὐτὴ ἀρνήθηκε, τὴν ἄρπαξαν βιαίως καὶ ἔτρεξαν πρὸς τὸ σημεῖο τὸ λεγόμενο Ἑλίντα, ὅπου τὴν περίμενε ὁ πασᾶς.

Ἡ Λυγερὴ προσευχόταν καθ' ὁδόν, παρακαλοῦσα τὸν Χριστό, τὸν Νυμφίο τῆς ψυχῆς της, νὰ τὴν ἐνδυναμώσῃ στὴν νέα περιπέτειά της. **Ν**ὰ διατηρήσῃ ἀνόθευτη τὴν πίστι της σὲ Ἐκεῖνον καὶ ἀγνὸ τὸ σῶμά της. **Ὅ**σο ἐκείνη ἀντιστέκονταν, τόσο οἱ τραχεῖς καὶ σκληρόκαρδοι στρατιῶτες τὴν κακομεταχειρίζονταν, τὴν ἔβριζαν, τὴν ἔδερναν καὶ τὴν ἀπειλοῦσαν. **Ὅ**ταν ἔφτασαν σὲ κάποιο ἀπόκρημνο σημεῖο, ἡ Λυγερὴ κρατήθηκε ἀπὸ μιὰ ἀγριοβερυκοκιά, μὲ τόση δύναμι, ὥστε ἦταν ἀδύνατο στοὺς στρατιῶτες νὰ τὴν ἀποκολλήσουν ἀπὸ τὸ δένδρο. **Τ**ότε ἄρχισαν νὰ τὴν κακοποιοῦν, νὰ τὴν βρίζουν καὶ νὰ τὴν ἀπειλοῦν περισσότερο. **Τ**ὴν βλασφημοῦσαν καὶ τὴν ἀπειλοῦσαν, ὅτι θὰ τὴν σκότωναν ἐπὶ τόπου, ἂν δὲν ἄφηνε τὸ δένδρο. **Ἐ**κείνη ἀπαντοῦσε: **«Ἐγὼ Χριστιανὴ γεννήθηκα καὶ Χριστιανὴ θὰ πεθάνω, τὴν πίστι μου δὲν ἀλλάζω. Ἄ**ν πρόκειται νὰ προχωρήσω, κάντε μου ὅ,τι θέλετε».

Τότε πλησίασε ἓνας θηριώδης μαῦρος σκλάβος Λάζος, ὁ ὁποῖος ἔβγαλε τὸ γιαταγάνι του καὶ τῆς ἔκοψε τὸ κεφάλι, τὸ ἄρπαξε καὶ ἔτρεξε γιὰ τὴν Ἑλίντα. **Μ**ερικοὶ Χριστιανοὶ τὸν κυνήγησαν μάταια νὰ τοῦ τὸ πάρουν. **Τ**ὸ ἱερό της σῶμα σπαρταροῦσε ἀκέφαλο καὶ πότιζε μὲ τὸ τίμιο αἷμα της τὸ χῶμα τῆς χιακῆς γῆς. **Ἐ**τρεξε καὶ ἡ μητέρα της, μὲ δακρυσμένα μάτια, ἀλλὰ καὶ μὲ καμάρι, καθότι ἡ κόρη της ἀξιώθηκε τοῦ Μαρτυρίου γιὰ τὸν Χριστό. **Π**ῆρε τρεῖς χουφτες ἀπὸ τὸ αἷμα της καὶ σχημάτισε τρεῖς σταυροὺς στὰ βράχια. **Ὁ** ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς διακρίνεται μέχρι σήμερα.

Ὅταν ὁ σκλάβος πῆγε τὸ κεφάλι στὸν πασᾶ, ἐκεῖνος θύμωσε, διότι ἠθελε ζωντανὴ τὴν Λυγερὴ καὶ ἀποκεφάλισε τὸ σκλάβο, καὶ

ἔφυγε λυπημένος γιὰ τὴν πόλι τῆς Χίου καὶ ὑψώνοντας μαύρη ση-
μαία στὸ πλοιάριό του.

Ὁ τόπος τοῦ μαρτυρίου ἐγινε τόπος προσκυνήματος γιὰ τοὺς
Χιῶτες, οἱ ὅποιοι εὐλαβοῦνται τὴν Ἁγία Λυγερή.

Ἡ μνήμη της τιμᾶται στὶς 6 Σεπτεμβρίου.

* * *

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἐνθέως ἐνήθλησας, Παρθενομάρτυς κλεινὴ, αἱμάτων Σου ρεύ-
μασι, τῆς ἀθανάτου Ζωῆς, τὸ Δένδρον ποτίσασα. Πίστει γὰρ πα-
ριδοῦσα, ἡδονὰς ψυχοφθόρους, ἔρρηξας τοῦ βελίार, τὰς ἐπάλξεις
θεόφρον, ἡμῖν παρεχομένη σεπτῶς, χαρίσματα ἔνθεα.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἀγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

(*) Βλ. <https://www.pemptousia.gr/2024/09/agia-neomartis-ligeri-i-chiopolitis/>.

● Τοῦ Λάμπρου Σκόντζου, Θεολόγου . ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.